

ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็ก
ปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อ.แม่ฟ้าหลวง จ.เชียงราย
The Administrative Factors of Child Development Center: Affecting the
Standard Operation of the National Early Childhood Development Center
under the Local Administrative Organization in Mae Fah Luang District,
Chiang Rai Province

ภัทรกร โนสี¹ คทาเทพ จันทร์เจริญ² ธงชาติ วงษ์สวรรค์³

Pattarakorn Nosee, Katatap Chanjarain, Thongchart Wongsawan

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ และ 3) ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูผู้ดูแลเด็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 123 คน ด้วยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.935 , 0.966 และ 0.899 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 3.93 SD 0.56) 2) ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ 4.11 SD 0.57) 3) ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คือ ด้านบุคลากร (M1) ด้านงบประมาณ (M2) และด้านวิธีการ (M4) ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม ($\hat{Y}_{tot}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายเท่ากับ 0.897 มีประสิทธิภาพการทำนาย ร้อยละ 80.5 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย 0.26 ซึ่งสามารถเขียนเป็น สมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot}=0.506+0.506(M_4)+0.185(M_1)+0.156(M_2)$$

Received: 2022-09-07 Revised: 2022-09-17 Accepted: 2022-09-18

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiangrai College Corresponding author. E-mail: pattarakornnosrt@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College. Corresponding author. E-mail: ckatatap @gmail.com

³ อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Adviser in Educational Administration at Graduate School, Chiangrai College. E-mail: ThongchartW@gmail.com

คำสำคัญ (Keywords) : ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก; มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

Abstract

This research aimed to study 1) the administrative factors of Child Development Center, 2) the standard operation of the National Early Childhood Development Center, and 3) the administrative factors of Child Development Center affecting the standard operation of the National Early Childhood Development Center under the Local Administrative Organization in Mae Fah Luang district, Chiang Rai province. The sample size of 123 people consisted of administrators and childcare teachers at the Local Administrative Organization in Mae Fah Luang district, Chiang Rai province. The instrument used the questionnaire, including the level of the administrative factors of Child Development Center and the standard operation of the National Early Childhood Development Center with the reliability at 0.935, 0.966 and 0.899 respectively. The statistical tools used in data analysis were percentage (%), mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and multiple regression of Stepwise regression method.

The results showed that 1) the administrative factors of Child Development Center, as a whole and an individual, were at high level ($\bar{X}$ 3.93 SD 0.56); 2) the standard operation of the National Early Childhood Development Center, as a whole and an individual, were at high level ($\bar{X}$ 4.11 SD 0.57); and 3) the administrative factors of Child Development Center affecting the standard operation of the National Early Childhood Development Center were personnel (M1), budget (M2) and methodology (M4) All factors affected the standard operation of the National Early Childhood Development Center under the Local Administrative Organization in Mae Fah Luang district, Chiang Rai province in overall ($\hat{Y}_{tot}$). Its statistical significance was at .05 level. The correlation coefficient was equal to 0.897. Effectiveness in the prediction was 80.5 percent; and the standard deviation of the prediction was 0.26. It was written as the equation regression analysis below.

$$\hat{Y}_{tot} = 0.506 + 0.506(M_4) + 0.185(M_1) + 0.156(M_2)$$

Keywords: the administrative factors of Child Development Center;
the National Early Childhood Development Center

บทนำ (Introduction)

จากการสำรวจข้อมูลในปี 2558 พบว่ามีเด็กอายุ 2-5 ปี ทั้งหมดจำนวน 3,037,036 คน แล้วมีจำนวน 911,111 คนหรือร้อยละ 30 อยู่ในการดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่มีแนวทางการพัฒนาเด็กที่มีคุณภาพอย่างชัดเจน และในปี พ.ศ. 2559 พบว่า มีเด็กอายุ 3-5 ปี ร้อยละ 15.3 ที่ยังไม่ได้เรียนหนังสือ เนื่องจากการเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษาและขาดการดูแลที่ดีและมีคุณภาพ เกิดความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพ การศึกษา สวัสดิการ (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2561: 109) ซึ่งประกอบกับรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปี 2558 จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษา (สมศ.) โดยเป็นการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรกของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ารับการประเมินจำนวน 19,480 แห่ง โดยได้รับผลการประเมินในระดับ ดีมาก 296 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.52 ระดับดี 7,647 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 39.26 ระดับพอใช้ 9,562 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 49.09 ระดับต้องปรับปรุง 1,671 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.58 และระดับต้องปรับปรุงเร่งด่วน 304 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 1.56 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2558: 3) ประกอบกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560 ผลการศึกษา พบว่า เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 67.5 เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า เด็กอายุ 0-2 ปี มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 76.80 เด็กอายุ 3-5 ปี มีพัฒนาการสมวัยรวมทุกด้าน ร้อยละ 58.00 เมื่อจำแนกตามรายด้าน พบว่า ด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ร้อยละ 94.8 ด้านสังคมและการช่วยเหลือตนเอง ร้อยละ 92.10 ด้านกล้ามเนื้อมัดเล็ก ร้อยละ 90.4 และด้านภาษาและการใช้ภาษา ร้อยละ 79.4 เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัย 6 ครั้ง ปี พ.ศ. 2442, 2447, 2550, 2553, 2557 และ 2560 พบว่า สถานการณ์พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยยังคงที่และมีแนวโน้มลดลง ที่ร้อยละ 71.7, 72.0, 67.7, 73.4, 72.0 และ 67.5 ตามลำดับ พัฒนาการสมวัยเด็กปฐมวัยไทยมีอัตราต่ำกว่าสถิติองค์การอนามัยโลก ที่พบร้อยละ 80-85 ของเด็กปฐมวัยทั่วโลก และไม่บรรลุค่าเป้าหมายตามแผนบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย ที่กำหนดไว้ร้อยละ 85 (กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, 2561: 4) และตามรายงานผลการวิจัยของ เพ็ญโสภิตา เทพปิ่น และคณะ (2558: 1892) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย ด้านที่มีปัญหาการดำเนินการบริหารมากที่สุด ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย รองลงมา ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากรด้านการบริหารจัดการ และด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากชุมชน ตามลำดับ ปัญหาของการดำเนินการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วยังมีรายงานการวิจัย เรื่อง ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน 4 ด้าน คือ 1) ด้านการวางแผน ขาดความเข้าใจวิธีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขาดความสามารถในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศและขาดความร่วมมืออย่างเต็มที่ จากหน่วยงานต้นสังกัด 2) ด้านการดำเนินงานตามแผน ได้รับงบประมาณที่ไม่เพียงพอและบุคลากรมีจำนวนน้อย 3) ด้านการติดตามตรวจสอบ ขาดความเข้าใจวิธีการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) 4) ด้านการพัฒนาปรับปรุง ไม่เข้าใจในวิธีการสรุปและเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา (พจรัตน์ คุณทวีลาภผล และปองสิน วิเศษศิริ, 2560: 49)

โดยที่การพัฒนาการศึกษา คือ การพัฒนา "ทุนมนุษย์" ในช่วง 0-7 ปี จึงเป็นช่วงสำคัญที่สุดและปัจจุบัน พบว่า ศักยภาพของมนุษย์ในสังคมนั้นจะบอกถึงสถานภาพความมั่นคงของสังคมนั้น ศักยภาพของมนุษย์อยู่ที่การทำงานของสมอง ประเทศใดให้ความสำคัญในการพัฒนาสมองของคนหรือการคิดของคนในประเทศนั้นจะได้รับการพัฒนา ซึ่งช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของมนุษย์ คือ แรกเกิดถึง 7 ปี หากส่งเสริมภายหลังจากวัยนี้แล้วถือว่าสายเสียแล้ว เพราะการพัฒนาสมองของมนุษย์ในช่วงวัยนี้สามารถพัฒนาไปถึง 70 % ควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการเหมาะสมเด็กจึงจะพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: 4) ฉะนั้น การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสำคัญเป็นอย่าง

มาก เนื่องจากสมองของเด็กได้รับการสร้างและพัฒนาอย่างรวดเร็ว การพัฒนาเด็กในช่วงนี้จะเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาตลอดชีวิต ซึ่งถ้าเราปล่อยไว้ เวลาอันมีค่านี้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์ก็จะไม่สามารถเรียกกลับคืนมาได้เพราะการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ของ มนุษย์จะเกิดขึ้นอย่างเต็มที่ในช่วงปฐมวัยเท่านั้น (สุริยา ช้องเสนาะ, 2558) และการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงมีความสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ กระบวนการจัดการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการในด้านการคิดและพัฒนาการเรียนรู้ทางสติปัญญาในขั้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกัน หากผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะส่งผลให้ได้ประชากรที่มีคุณภาพซึ่งจะเติบโตมาเป็นกำลังแห่งการพัฒนาประเทศได้ในที่สุด (ศศิพันธุ์ เปียนเปี่ยมสิน และคณะ, 2561: 127)

ฉะนั้นเพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศมีมาตรฐานกลางในการพัฒนา จึงมีมติจากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ในวันที่ 2 มกราคม 2562 ได้กำหนดให้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติเป็นมาตรฐานกลางของประเทศใช้แทนมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ เพื่อให้ทุกหน่วยงานและสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั่วประเทศ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและยกระดับคุณภาพ โดยมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ถือเป็นมาตรฐานขั้นต้นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาเด็กของประเทศ และเป็นมาตรฐานเชิงคุณภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานและจัดบริการให้เด็กปฐมวัยได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เป็นการเพิ่มคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญที่สุดในการนำประเทศไทยสู่ความเจริญก้าวหน้า มั่งคั่ง ยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562: 3)

ดังนั้น การบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจึงเป็นงานที่สำคัญมาก เพราะเป็นการพัฒนาและเตรียมความพร้อมของเด็กให้เติบโตเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมควบคู่กันไป ซึ่งผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านทรัพยากร (Materials) และด้านวิธีการ (Method) ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ซึ่งผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบนพื้นที่สูงให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม ตลอดจน การแก้ปัญหาและปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งเป็นข้อเสนอแนะให้ทางคณะผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้นำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้ตามมาตรฐาน มีคุณภาพ และเหมาะสมตามสภาพพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

3. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วยขอบเขตเนื้อหา ดังนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย ด้านบุคลากร (Man) ด้านงบประมาณ (Money) ด้านทรัพยากร (Materials) ด้านวิธีการ (Method) และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และ มาตรฐานด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแล และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรของการวิจัย คือ ผู้บริหารองค์กร และครูผู้ดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่สลองนอก องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่สลองใน องค์กรบริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง และองค์กรบริหารส่วนตำบลเทิดไทย โดยมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดรวมกันทั้งสิ้น 54 แห่ง จำนวน 175 คน และมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารองค์กรและครูดูแลเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 123 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 608) โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการวิจัย คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการระหว่าง 1 ตุลาคม 2564 ถึง 30 เมษายน 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยพิจารณาภายใต้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์ วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้สอดคล้องกับคำจำกัดความในการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 29 ข้อ และตอนที่ 3 แบบสอบถามประเมินค่า (Rating Scales) 5 ระดับ เกี่ยวกับการ

ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จำนวน 34 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยถึงนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลและแบบสอบถามเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารองค์กรและครูดูแลเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กำหนดวัน เวลา ขอรับแบบสอบถามคืน ภายใน 15 วัน

3.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบกระดาษ และผ่านระบบออนไลน์ ติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับคืน และแจกแบบสอบถามอีกครั้งในรายที่แบบสอบถามสูญหายหรือไม่สมบูรณ์ โดยขยายเวลาไปอีก 5 วัน

3.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน รายได้ต่อเดือน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย วิเคราะห์ โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression of Stepwise Regression Method)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากผลการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย สรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 76.2) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 23.8) มีระดับการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 69.9) รองลงมาคือ สูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 15.4) และต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 14.6) มีรายได้ต่อเดือน 20,001-30,000 บาทมากที่สุด (ร้อยละ 38.9) รองลงมาไม่เกิน 15,000 บาท (ร้อยละ 36.6) ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างอยู่จังหวัดเชียงรายมากที่สุด (ร้อยละ 97.6) โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุต่ำสุด 24 ปี และมีอายุมากที่สุดที่ 55 ปี และมีค่าเฉลี่ยของอายุอยู่ที่ 35.55 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 6.19 สำหรับประสบการณ์ทำงานทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามต่ำสุด 1 ปี และสูงสุดที่ 21 ปี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ 5.11

2. ระดับปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) และเมื่อพิจารณาอิทธิพลการบริหารรายด้านจะพบว่า ด้านงบประมาณมีค่าเฉลี่ยมากกว่าทุกด้าน (ค่าเฉลี่ย 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65) รองลงมา คือ ด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย 3.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56) ด้านวิธีการ (ค่าเฉลี่ย 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) และด้านทรัพยากร (ค่าเฉลี่ย 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าทุกด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ปัจจัยการบริหาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
ด้านบุคลากร (Man)	3.94	0.56	มาก
ด้านงบประมาณ (Money)	4.05	0.65	มาก
ด้านทรัพยากร (Materials)	3.83	0.66	มาก
ด้านวิธีการ (Method)	3.92	0.59	มาก
รวม	3.93	0.56	มาก

3. ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57) และเมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่า มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยมากกว่า (ค่าเฉลี่ย 4.22 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.59) มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย (ค่าเฉลี่ย 4.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

การปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
มาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.00	0.61	มาก
มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	4.22	0.59	มาก
รวม	4.11	0.57	มาก

4. ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์จะพบว่า ด้านบุคลากร(M_1) ด้านงบประมาณ(M_2) และด้านวิธีการ(M_4) สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ R เป็น 0.897 และมีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 80.5 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.26 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพยากรณ์ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	p-value
ด้านบุคลากร(M ₁)	.185	.071	.182	2.597	.011
ด้านงบประมาณ(M ₂)	.156	.070	.177	2.235	.027
ด้านทรัพยากร(M ₃)	.069	.071	.081	.981	.329
ด้านวิธีการ(M ₄)	.506	.090	.521	5.617	.000
ค่าคงที่ 0.506 ; Std.E = ±0.26 ; R = 0.897 ; R ² = 0.805 ; F = 122.024 ; P-value < 0.05					

ซึ่งจะได้สมการถดถอยในรูปคะแนนดิบคือ

$$\hat{Y}_{tot} = 0.506 + 0.506(M_4) + 0.185(M_1) + 0.156(M_2)$$

และคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z} = 0.521(M_4) + 0.182(M_1) + 0.177(M_2)$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านงบประมาณ(Money) รองลงมาคือ ด้านบุคลากร(Man) ด้านวิธีการ (Method) และด้านทรัพยากร(Materials) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณิกานต์ นันทาลิต และคณะ (2558: 84) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย โดยสภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และปัญหาการดำเนินงาน พบว่า ขาดงบประมาณสนับสนุนในดำเนินงาน อาคารสถานที่ไม่เอื้อในการจัดการเรียน การสอน ครูขาดการพัฒนา ชุมชนยังขาดความร่วมมือ และผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการประชุมเครือข่าย

ปัจจัยด้านงบประมาณ(Money) อยู่ในระดับมาก โดยเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณ ให้ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ พร้อมทั้งการจัดระบบบริหารงบประมาณได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน ตรวจสอบได้ ควบคุมการใช้จ่ายได้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนฯ แล้วจะต้องมีงบประมาณเพียงพอ เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม พงษ์เดช และคณะ (2558: 37) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยปัญหาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ อันดับแรก คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่เพียงพอ

ปัจจัยด้านบุคลากร (Man) อยู่ในระดับมากของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้ก็เพราะว่าการบริหารจัดการงานด้านบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีมาตรฐาน สำหรับการจัดการศึกษา อบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการสำหรับเด็กเล็กได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการด้วยความเหมาะสมอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านทักษะ วิธีการ การจัดการชั้นเรียนต่างๆ ให้เหมาะสมตามวัย และการนิเทศ ติดตาม การประเมินผล ยังเป็นส่วนสำคัญสำหรับการให้คำปรึกษา แนะนำ บุคลากรให้มีความพร้อม ความสามารถที่เหมาะสมได้ ประกอบกับโครงสร้างการบริหารงานบุคคลกำหนดภาระงานหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน รวมทั้งการสรรหา คัดเลือกบุคลากรให้เป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสกวเดือน ปิ่นทองวงศ์ และคณะ (2559: 120) ได้ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพของเทศบาลในจังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพของเทศบาลในจังหวัดเชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านบุคลากรก็มีผลอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยพบปัญหาการดำเนินงาน ด้านบุคลากรคือควรจัดหาบุคลากรให้เพียงพอต่ออัตราส่วนเด็กต่อครูให้เหมาะสม พร้อมทั้งจากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ได้เสนอแนวทางการบริหารด้านบุคลากรควรเปิดโอกาสให้บุคลากรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้เข้ารับการอบรมโครงการสัมมนาต่างๆ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

ปัจจัยด้านวิธีการ (Method) อยู่ในระดับมากของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการตาม กฎหมาย ระเบียบ แผนงานต่างๆ อาทิเช่น แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาที่ตรงตามบริบทท้องถิ่น ประกอบกับมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทิศทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นนั้น ซึ่งสอดคล้องแผนยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ตรงตามความต้องการของชุมชน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภักทวดี หะสิทธิ์พงษ์ (2559: 68) ได้ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก ควรกำหนดจัดทำแผนงบประมาณและจัดสถานที่ให้ผู้ปกครองเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึง จัดกิจกรรมผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม และสนับสนุนในกิจกรรมนั้น การขอความร่วมมือและการสนับสนุนจากชุมชนอาจขอในรูปแบบการใช้ฝีมือหรือแรงงาน และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับตำบล อำเภอ หรือระดับจังหวัด ควรให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กครูผู้ดูแลเด็กเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่องระหว่างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คัดเลือกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีการบริหารจัดการที่ดีให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้นแบบเพื่อใช้ที่ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้

ปัจจัยด้านทรัพยากร(Materials) อยู่ในระดับมากของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรได้รับการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน เครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก และวัสดุครุภัณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพียงพอเหมาะสม ประกอบกับการจัดเก็บและควบคุมการใช้งาน วัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียน การสอน และเครื่องใช้สำหรับเด็กอย่างเป็นระเบียบ เรียบร้อย ปลอดภัย สะดวกในการหยิบใช้ พร้อมพื้นที่ใช้สอย สะอาด สว่าง ปลอดภัย เพียงพอเหมาะสมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และจัดกิจกรรมอื่นๆ รวมทั้งอาคารเรียน อาคารประกอบ เพียงพอ และมีอุปกรณ์ส่งเสริมความปลอดภัย ระบบไฟฟ้า

ดูยาและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล วัสดุกันลื่น กล้องวงจรปิด การประเมินความเสี่ยงที่ไม่ปลอดภัยหรืออาจจะเกิดอันตรายในได้ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญโสภา เทพปิ่น และคณะ (2558: 1892) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการบริหารของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่ดำเนินการบริหารมากที่สุด คือ ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2. ระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มาตรฐานด้านที่ 2 ครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อยู่ในระดับมาก เนื่องจากครู/ผู้ดูแลเด็ก เป็นบุคลากรที่สำคัญภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และมีความใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด เพื่อการดูแลและพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน ตั้งแต่การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายและดูแลสุขภาพ ด้านสติปัญญา ภาษา การสื่อสาร ด้านอารมณ์จิตใจ-สังคม ปฏิสัมพันธ์คุณธรรมและความเป็นพลเมืองดี และสุดท้ายคือการส่งเสริมเด็กในระยะเปลี่ยนผ่านให้ปรับตัวสู่การเชื่อมต่อในขั้นถัดไป รองลงมาคือมาตรฐานด้านที่ 1 การบริหารจัดการ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากประกอบด้วย 5 ด้านดังนี้ 1) การบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การจัดทำแผนบริหารจัดการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และแนวทางในการพัฒนา รวมถึงการติดตามประเมินผล 2) การบริหารจัดการบุคลากร จะต้องมีการสร้างการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจน ตั้งแต่กระบวนการสรรหาคัดเลือกต้องคำนึงถึง คุณสมบัติ คุณวุฒิ สุขภาพกาย สุขภาพจิต การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งการติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องเป็นกลาง ยุติธรรม 3) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย โดยจัดทำนโยบายและแผนที่ครอบคลุมโครงสร้างอาคาร มีการสำรวจ ค้นหาจุดเสี่ยงเพื่อหาแนวทาง ป้องกันและแก้ไขเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคง ตั้งอยู่ในบริเวณและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปลอดภัย อุบัติเหตุ พื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่น เครื่องใช้มีความปลอดภัยเหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอประกอบกับ 4) การจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพและการเรียนรู้ มีการจัดการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ฝึกระวังการเจริญเติบโตของเด็กและดูแลการเจ็บป่วยเบื้องต้น จะต้องจัดให้มีพื้นที่/มุมประสบการณ์ แหล่งเรียนรู้ 5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนรวมทั้งการประชาสัมพันธ์งานและกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ชเนศพล อินทร์จันทร์ (2563: 127) เรื่องแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 พบว่า ด้านการบริหารจัดการศูนย์เด็กเล็ก ควรมีการจัดสรรงบประมาณ การพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัย มั่นคงแข็งแรง และมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน การจัดสรรอัตรากำลังครูให้เพียงพอกับจำนวนเด็ก และด้านครู/ผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้เพียงพอ มีการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่มีความเหมาะสมกับบริบทและพื้นที่ และการนิเทศ กำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง การส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์และการวัดผลประเมินผลตามพัฒนาการอย่างถูกต้อง

3. ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย จะพบว่าผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ มีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 80.5 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ 0.26 สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณา เทียมทัต (2559: 1069) ได้ศึกษาการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่ายของปัจจัยการบริหารจัดการสามารถทำนายการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดเพชรบุรี ได้ร้อยละ 71.80 และการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กับงานวิจัยของจารุณี อินทร์เพชร (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม มีองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 ด้าน คือ กระบวนการบริหาร (การวางแผน การจัดการ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การควบคุม) และปัจจัยการบริหาร (บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 34 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พบว่า การบริหารด้านวิธีการ (M_d) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งมีค่ามากที่สุด เนื่องจากว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการตาม กฎหมาย ระเบียบ แผนงานต่างๆ อาทิเช่น แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษาที่ตรงตามบริบทท้องถิ่น ประกอบกับการมีผลการแถลงการณ์นโยบาย และทิศทางการพัฒนาการศึกษาท้องถิ่นนั้น ซึ่งสอดคล้องแผนยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าด้วยการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ตรงตามความต้องการของชุมชนซึ่งผู้บริหารเองจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบาย กลยุทธ์การบริหารงานที่คำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร โดยทำการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการบริหารงาน เพื่อหากลยุทธ์ในการหลีกเลี่ยงและปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารให้สอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยอาศัย การวางแผน การควบคุม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณา เทียมทัต (2559: 1069) ได้ศึกษาการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยอย่างง่าย ของปัจจัยการบริหารจัดการสามารถทำนายการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดเพชรบุรี ได้ร้อยละ 71.80 และการบริหารจัดการทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใน จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของจารุณี อินทร์เพชร (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า

โดยภาพรวม มีองค์ประกอบการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 ด้าน คือ กระบวนการบริหาร (การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการ การควบคุม) และปัจจัยการบริหาร(บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ) ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีประสิทธิภาพในการ ทำน่ายร้อยละ 34 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รองลงมาคือการบริหารด้านบุคลากร(M_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งนี้เพราะว่าโครงสร้างการบริหารงานบุคคล จะต้อง มีความชัดเจน ยุติธรรม ตั้งแต่กระบวนการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง ทั้งคุณสมบัติ คุณวุฒิ ค่าตอบแทน สิทธิสวัสดิการ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ รวมถึงการส่งเสริม สนับสนุน ให้ บุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบริหารบุคลากรจัดสรรอัตราส่วนของครูอย่างเหมาะสม พอเพียง และการประเมินผลการปฏิบัติงานไปจนถึงการพิจารณาให้บุคคลพ้นจากงานต้องเป็นกลาง บริสุทธิ์ ยุติธรรมสอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรวดี หะสิทธิ์พงษ์ (2559: 68) ได้ศึกษาการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความรู้ ความเข้าใจและปฏิบัติตามมาตรฐานในการ คัดเลือกครูผู้ดูแลเด็กให้ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด ตรงกับสายงาน และมีการวางแผนจำนวนครูผู้ดูแลเด็กให้ เหมาะสมกับจำนวนเด็กที่ดูแล

สุดท้ายการบริหารด้านงบประมาณ(M_2) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถาน พัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องดำเนินการเบิกจ่าย งบประมาณ ให้ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ พร้อมทั้งการจัดระบบบริหารงบประมาณได้อย่าง ถูกต้อง ชัดเจน ตรวจสอบได้ ควบคุมการใช้จ่ายได้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนฯ เหมาะสม ตรงตาม วัตถุประสงค์ครบถ้วน แล้วจะต้องได้รับงบประมาณกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานต้น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพียงพอสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษม พงษ์เดช และคณะ (2558: 37) ได้ ศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าการจัดสรรงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เพียงพอและเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

นอกจากนี้ การบริหารด้านทรัพยากร(M_3) ไม่เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาจจะมีการจัดหาสื่อ หนังสือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน เครื่องเล่นพัฒนาการเด็ก ประกอบกับการมีอาคารเรียน อาคารประกอบเพียงพอ ปลอดภัย และเหมาะสม ตามสภาพพื้นที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมลวรรณ ศิริ และผดุง พรหมมูล (2561: 225) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การ ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า กำหนดสถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรอยู่ในพื้นที่มีขนาดเหมาะสม และไม่อยู่ในพื้นที่อาจเสี่ยงอันตรายจัด ให้มีเครื่องเล่นกลางแจ้งที่ปลอดภัย และมีจำนวนเพียงพอกับเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้มีที่เล่นกลางแจ้ง ควรปรับใช้ในบริเวณที่ร่มแทน โดยมีพื้นที่ตามเกณฑ์กำหนดหรืออาจจะจัดกิจกรรมกลางแจ้งสำหรับเด็กใน สถานที่อื่นๆเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า การจัดหาพื้นที่ห้องเรียนมีมุมเสริมทักษะ/มุมเสริม ประสบการณ์สำหรับเด็กอย่างน้อย 5 มุม พร้อมอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้เหมาะสม ปลอดภัย ในแต่ละ กิจกรรม

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี วิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้องค์ความรู้จากการวิจัย ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร และด้านวิธีการ
2. ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านวิธีการ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
  - 1.1 ปัจจัยการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ในแต่ละด้านมีข้อเสนอแนะ คือ ด้านบุคลากร ควรมีการให้รางวัล ชวัญกำลังใจ ความก้าวหน้าในวิชาชีพ ด้านงบประมาณ ควรมีการดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณได้ตามกำหนดเวลา สะดวกและรวดเร็ว ด้านทรัพยากร ควรมีอุปกรณ์ส่งเสริมความปลอดภัย ระบบไฟฟ้า ตู้ยาและอุปกรณ์ปฐมพยาบาล วัสดุกันลื่น กล้องวงจรปิด และการประเมินความเสี่ยง และด้านวิธีการ ควรมีการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเป็นไปตามระเบียบที่กำหนดไว้
  - 1.2 การปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย มีข้อเสนอแนะ คือ ด้านการบริหารจัดการ ควรมีการจัดพื้นที่ใช้สอยให้เป็นสัดส่วนตามกิจวัตรประจำวันของเด็กที่เหมาะสมตามช่วงวัย เพื่อการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และด้านครูผู้ดูแลเด็กให้การดูแลและจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรให้ครูผู้ดูแลเด็ก ส่งเสริมเด็กในทุกช่วงวัยตามแต่ละระยะเพื่อการเปลี่ยนผ่านและการปรับตัวต่อไป
2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป
  - 2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
  - 2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
  - 2.3 ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2561). รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประจำปี 2560. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. (2561). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย ครั้งที่ 6 พ.ศ. 2560. นนทบุรี: บริษัท ซี จี ทูล จำกัด

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เกษม พงษ์เดช และคณะ. (2558). “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่”. **พินเศวตสาร**. 11(1): 37-44.
- จารุณี อินทร์เพ็ชร. (2559). **องค์ประกอบของการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนตาม มาตรฐานกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ณิกานต์ นันทาลิต และคณะ. (2558). “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย”. **วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**. 8(3): 84-102.
- ธนศพล อินทร์จันทร์. (2563). “แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562”. **วารสารมจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย**. 9(4): 127-136.
- พจรัตน์ คุณทวีลาภผล และปองสิน วิเศษศิริ (2560). “ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. **วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. 12(1): 49-60.
- เพ็ญโสภา เทพปิ่น และคณะ. (2558). “สภาพและปัญหาการดำเนินการบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย”. **วารสาร Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ**. 8(2): 1892-1905.
- ภัทรวดี หะสิทธิ์พงษ์. (2559). “การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก”. **วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล วิทยาลัยสันตพล**. 3(1): 68-80.
- วิมลวรรณ ศิริ และผดุง พรหมมูล. (2561). “การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”. **วารสารวิชาการบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**. 14(3): 225-239.
- ศศิพันธุ์ เปียนเปี่ยมสิน และคณะ. (2561). **การศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการสื่อและสิ่งพิมพ์กราฟฟิคไซท์.
- สกวเดือน ปันทะวงศ์ และคณะ. (2559). “การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสู่มาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กคุณภาพของเทศบาลในจังหวัดเชียงราย”. **วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย**. 9(2): 120-134.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2558). **รายงานประจำปี 2558**. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีโน พับลิชชิ่ง แอนด์ แพตเทจจิง.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: บริษัท
พรินทวาทกราฟฟิค จำกัด.
- สุพรรณษา เทียมทัต. (2559). “การบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด
เพชรบุรี”. วารสาร Veridian E-Journal มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขา
มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. 9(2): 1069-1080.
- สุริยา ฮ่องเสนาะ. (2558). “การศึกษาของเด็กปฐมวัย หัวใจสำคัญของการศึกษา”. [Online]. แหล่งที่มา:
<https://library2.parliament.go.th/ebook/content-issue/2558/hi2558-082.pdf>. สืบค้นเมื่อ
15 ตุลาคม 2019
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) “Determining Sample Size for Research Activities.”
Educational and Psychological Measurement. 30(3): 607-610.

